

سنجش شاخص‌های کیفیت زندگی شهری با رویکرد رضایت شهروندان (نمونه موردی بخش اشترینان)

رضاحسینی^{۱*}، مجیدشمس^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد بروجرد

۲- استادیار عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد

R.hosseini322@gmail.com

چکیده

کیفیت زندگی شهری، امروزه به عنوان یکی از مسائل اساسی مورد توجه اندیشمندان علوم شهری است. در منابع مختلف، تعاریف متفاوتی از کیفیت زندگی ارائه شده است. در یک نگاه می‌توان کیفیت زندگی را، شرایط عینی مطلوب محیطی و ارزیابی مثبت فردی از این شرایط تعریف کرد. در عین حال، مقیاس مطالعه و روش مطالعه ی کیفیت زندگی نیز، پیرو قانون خاصی نیست. کیفیت زندگی شهری معمولاً از طریق شاخص‌های ذهنی حاصل از پیمایش و ارزیابی ادراکات و رضایت شهروندان از زندگی شهری و یا با استفاده از شاخص‌های عینی حاصل از داده‌های ثانویه و به ندرت با استفاده از هر دو نوع شاخص‌ها اندازه‌گیری می‌شود. هدف پژوهش حاضر، سنجش شاخص‌های کیفیت زندگی شهری با رویکرد رضایت شهروندان در بخش اشترینان می‌باشد. روش تحقیق روش تحقیق به کار رفته در این پژوهش براساس هدف توسعه‌ای-کاربردی و براساس ماهیت توصیفی-تحلیلی و براساس زمان مقطعی می‌باشد. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS برای این منظور با استفاده از فرمول کوکران حجم نمونه مورد نیاز تعیین شده ۳۵۰ پرسشنامه، تهیه تنظیم شده با استفاده از روش‌های آزمون (رگرسیون، T، تک نمونه، همبستگی پیرسون)، مورد آزمون قرار گرفت. نتایج این تحقیق در مجموع حاکی از متوسط به پایین بودن میزان رضایتمندی شهروندان از شاخص‌های کیفیت زندگی در بخش اشترینان می‌باشد.

واژگان کلیدی: رضایتمندی، کیفیت زندگی، شاخص‌های (عینی و ذهنی)

۱- مقدمه

امروزه مطالعات کیفیت زندگی عمدتاً بر محیط شهری و کیفیت زندگی شهری تمرکز کرده است و بررسی آن از ضرورت و اهمیت بسزایی برخوردار است که این امر همواره کانون اصلی توجه برنامه ریزان بوده است (لطفی، ۱۳۸۸) می‌توان دغدغه دستیابی به فرم خوب شهری را از زمان شکل‌گیری اولین شهرها دانست و درگیری برای بهبود زندگی شهری را هم سن تاریخ شهرنشینی تخمین زد. رشد شهرنشینی و تمایل جمعیت‌های انسانی به محیط‌های شهری بستر بااهمیت شدن کیفیت یکی از مهمترین اهداف مدیریت شهری دستیابی ساکنین شهری به کیفیت زندگی مناسب و پایدار است. کیفیت زندگی شهری یکی از اهداف اصلی توسعه پایدار بوده و دارای دو دسته شاخص ذهنی و عینی است. رشد شتابان ناشی از مهاجرت‌های روستایی و بالا بودن نرخ رشد طبیعی جمعیت در شهرهای کشور تأثیرات زیادی بر کیفیت زندگی ساکنین داشته است با توجه به سنجش کیفیت زندگی شهری جهت هدایت، کنترل و توسعه شهر در آینده و تأمین نیازهای اساسی شهر از ضرورت و اهمیت خاصی برخوردار است. شهر ۶۴۹۸ هزارنفری اشترینان واقع در پیشانی استان لرستان از مناطق محروم این استان است که اعتبارات ناچیز عمرانی آن سبب بقای محرومیت در این شهر و در نتیجه مهاجرت شهروندان آن به شهرهای اطراف برای دریافت خدمات و کسب و کار بهتر شده است بنابراین تحقیق حاضر سعی دارد با بررسی و ارزیابی وضع موجود و تطبیق آن با استانداردهای